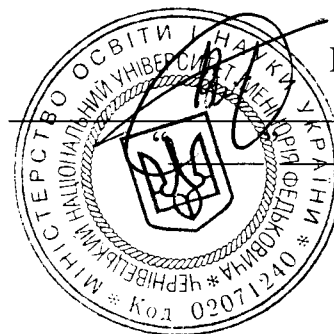

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

“ЗАТВЕРДЖЕНО”
Перший проректор
Василь БАЛУХ
2021 року

ПРОГРАМА
підвищення кваліфікації педагогічних працівників
закладів загальної середньої та фахової передвищої освіти
у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича
на тему: «Прикладні аспекти географічної освіти»

за спеціальністю: 014.07 Середня освіта (географія)
галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка
обсяг: 150 годин (5 кредитів ЄКТС)

«УХВАЛЕНО»
вченою радою географічного факультету

Голова вченої ради
Мирослав ЗАЯЧУК
(протокол № 2 від «13» вересня 2021 р.)

Чернівці
2021 рік

РОЗРОБЛЕНО: робочою групою кафедри економічної географії та екологічного менеджменту, географії України та регіоналістики, фізичної географії, геоморфології та палеогеографії Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

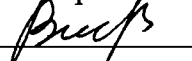
Керівник робочої групи: Чубрей Олександра Степанівна, доцент, доктор педагогічних наук, доцент кафедри економічної географії та екологічного менеджменту Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

Робоча група:

Мирослав ЗАЯЧУК, доцент, доктор географічних наук;
Жанна БУЧКО, доцент, доктор географічних наук;
Наталія ЗАБОЛТОВСЬКА, доцент, кандидат географічних наук;
Василь ДЖАМАН, професор, доктор географічних наук;
Петро ЧЕРНЕГА, доцент, кандидат географічних наук;
Вероніка ГРИЦКУ, доцент, кандидат географічних наук;
Сергій КИРИЛЮК, доцент, кандидат географічних наук;
Дарія ХОЛЯВЧУК, доцент, кандидат географічних наук;
Людмила КОСТЕНЮК, асистент, кандидат географічних наук;
Мирослав ПРОСКУРНЯК, доцент, кандидат географічних наук;
Ірина ГОДЗІНСЬКА, асистент, кандидат географічних наук;
Марія ПАЛАМАРЮК, асистент, кандидат географічних наук;
Костянтин ДАРЧУК, доцент, кандидат географічних наук

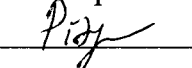
Затверджено на засіданні кафедри економічної географії та екологічного менеджменту Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

Протокол № 2 від «9» вересня 2021 р.

Завідувач кафедри Володимир ВАЦЕБА

Затверджено на засіданні кафедри фізичної географії, геоморфології та палеогеографії Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

Протокол № 3 від «10» вересня 2021 р.

Завідувач кафедри Богдан РІДУШ

Затверджено на засіданні кафедри географії України та регіоналістики Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

Протокол № 16 від «30» серпня 2021 р.

Завідувач кафедри Іван КОСТАЩУК

Програму підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів дошкільної освіти розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», Постанов КМУ від 21 серпня 2019 року № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників», від 27 грудня 2019 р. №1133 «Про внесення змін до Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників», Листа МОН № 1/9-683 від 04.11.19 року, Постанови КМУ від 27.08.2010 року № 796 «Про затвердження переліку платних послуг, які можуть надаватися державними навчальними закладами, що належать до державної та комунальної власності», Положення про порядок надання платних освітніх послуг з підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів дошкільної, загальної середньої та фахової передвищої освіти у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича та ін.

Цільова аудиторія

Педагогічні працівники (вчителі географії) закладів загальної середньої і фахової передвищої освіти усіх форм власності та сфер управління.

Напрями підвищення кваліфікації:

- розвиток професійних компетентностей вчителів географії (знання навчального предмета, фахових методик, технологій тощо);
- формування у здобувачів освіти спільних для ключових компетентностей умінь, визначених частиною першою статті 12 Закону України “Про освіту”;
- використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі.

Метою програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників загальноосвітніх навчальних закладів є розвиток їх професійної компетентності в напрямі удосконалення фахових методик та опрацювання новітньої просторової геоінформації, особистісної саморегуляції, опанування сучасними освітніми технологіями за принципами дитиноцентризму, здоров’язбереження та інклюзії.

Графік освітнього процесу процесу підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів загальної середньої та фахової передвищої освіти – з жовтня по червень навчального року (як правило у канікулярний період) та за наявності не менше 10 осіб, зареєстрованих на конкретний профіль;

Форми підвищення кваліфікації:

–інституційна (очна), змішана, дистанційна.

Обсяг (тривалість) програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів дошкільної освіти – 150 годин (5 кредитів ЄКТС).

Один день підвищення кваліфікації оцінюється у 6 годин (0,2 кредиту ЄКТС).

Мінімальна та максимальна кількість осіб (в одній групі), які підвищують кваліфікацію за спеціальністю **014.07 Середня освіта (географія)** – 10–30.

**Програма підвищення кваліфікації
для педагогічних працівників закладів загальної середньої
та фахової передвищої освіти
за акредитованою спеціальністю 014.07 Середня освіта (географія)
Модуль 1: «Актуальні питання сучасної географічної освіти»**

№ п/п	Тема	Форма проведення	Тривалість	Викладач	Кафедра
Напрямок «Розвиток професійних компетентностей вчителів географії (знання навчального предмета, фахових методик, технологій тощо)					
1	Проблема професійної підготовки вчителів географії. Основні етапи становлення та розвитку системи професійної підготовки вчителів географії. Проблеми та перспективи розвитку системи вищої освіти Теоретичні основи професійної підготовки майбутніх учителів. Особливості реалізації компетентнісного підходу в системі освіти. Психологічні аспекти організації професійної підготовки фахівців. Зарубіжний досвід професійної підготовки вчителів. Теорія і практика професійної підготовки вчителів географії	лекція	2	доцент, д.п.н. Чубрей О.С.	економічної географії та екологічного менеджменту
2	Компетентнісна модель вчителя географії Емоційно-ціннісний компонент. Предметно-теоретична компонента. Операційно-технологічний компонент. Особистісна компонента. Концептуальні основи професійної моделі.	лекція	2	доцент, к.геогр.н. Кирилюк С.М.	фізичної географії, геоморфології та палеогеографії

	<p>Основні принципи професійної моделі.</p> <p>Сукупність умов при формуванні професійної моделі.</p> <p>Реалізація компонентів компетентнісної та професійної моделей під час педагогічної діяльності.</p>				
3	<p>Перспективні концепти зарубіжного досвіду в галузі професійної підготовки учителів географії. Професійна підготовка учителів географії у пострадянському освітньому просторі Концепти професійної підготовки учителів географії в європейських країнах. Професійна підготовка учителів географії закордоном. Сучасні тенденції реформування системи освіти України. Тенденції реформування системи загальної середньої освіти та системи післядипломної освіти України.</p>	лекція	2	доцент, д.п.н.. Чубрей О.С.	економічної географії та екологічного менеджменту
4	Міжпредметні зв'язки у курсі викладання географії у школі.		2	доцент, к.геогр.н. Грицьку В.С.	економічної географії та екологічного менеджменту
5	<p>"Розвиток природи Землі в четвертинному періоді. Нові погляди на тривалість та періодизацію четвертинного періоду.</p> <p>Межі зледенень на території України. Методи палеогеографічних досліджень.</p> <p>Нові дані про еволюцію людини.</p> <p>Дослідження палеоліту та четвертинного періоду на території Чернівецької області</p>		2	Професор, д.г.н. Рідуш Б.Т.	фізичної географії, геоморфології та палеогеографії
Всього годин за напрямом			10		
Напрямок "Використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі"					
6	<p>Топографічна карта. Розграфка і номенклатура. Географічні і прямокутні координати. Умовні позначення. Зображення рельєфу(абсолютна і відносна висота, стрімкість схилів, похил і падіння річки). Кути орієнтування. Вимірювання на топографічній карті.</p>	практичне заняття з елементами тренінгу та самостійна робота	2 (1)	доцент, д. геогр. н. Заячук М.Д., доцент, к. геогр. н. Заблотовська Н.В.	географії України та регіоналістики

7	Математична основа географічних карт. Картографічні проекції. Сутність генералізації. Засоби і способи картографічного зображення об'єктів, процесів і явищ на	практичне заняття з елементами тренінгу та самостійна робота	2 (1)	доцент, д. геогр. н. Заячук М.Д., доцент, к. геогр. н.	географії України та регіоналістики
---	--	--	-------	--	-------------------------------------

	загальногеографічних та тематичних картах.			Заблотовська Н.В.	
8	Використання на уроках географії електронних карт та картографічних інтернет джерел. Глобальні ГІС. Інформаційні системи геоecологічного моніторингу. Електронні атласи. Електронні ГІС-посібники у шкільній географії.	практичне заняття з елементами тренінгу	2	доцент, к. геогр. н. Заблотовська Н.В.	географії України та регіоналістики
9	Методичні прийоми використання ГІС при виконання практичних робіт з географії. На прикладі конкретних практичних робіт шкільної програми вивчення географії аналіз структурно-функціональних особливостей і освоєння прийомів роботи в Інтернет-ГІС «Google Earth». Визначення географічних координат вказаної точки. Пошук об'єкта за заданими координатами. Розрахунки відстаней між точками. Побудова гіпсометричного профілю.	практичне заняття з елементами тренінгу	2	доцент, к. геогр. н. Заблотовська Н.В.	географії України та регіоналістики
10	Географічні інформаційні системи та їх функціональні можливості. Понятійний апарат ГІС. Комерційні ГІС-пакети і вільно-доступне ГІС-забезпечення. Характеристика структурно-функціональних особливостей ГІС-пакетів і сімейств ГІС. Тенденції розвитку програмного ГІС-забезпечення.	самостійне опрацювання	2	доцент, к. геогр. н. Заблотовська Н.В.	географії України та регіоналістики
Всього годин за напрямом			10 (4 год. самостійна робота)		
Напрямок «Формування ключових компетентностей умінь, визначених <u>частиною першою</u> статті 12 Закону України «Про освіту»»					
11	Національна економіка Національна економіка. Поняття «економічний розвиток» та його показники: валовий внутрішній продукт (ВВП), структура ВВП, індекс людського розвитку (ІЛР). Секторальна модель економіки країни. Форми суспільної організації виробництва. Форми просторової організації національної економіки. Чинники розміщення виробництва.	лекція, тренінг, ділова гра	2	доцент, д.п.н. Чубрей О.С.	економічної географії та екологічного менеджменту
12	Географічні аспекти глобальних проблем людства і питання їх вирішення в Україні. Глобальні міжнародні геополітичні проблеми. Глобальні екологічні та	лекція	2	проф., д.геогр.н. Джаман В.О.	географії України та регіоналістики

	сировинно-енергетичні проблеми. Глобальні соціально-економічні проблеми (забезпечення життєдіяльності та якості життя людини).				
13	Географічні аспекти екологічних проблем в Україні. Екологічні проблеми поверхневих водних об'єктів України (просторові відміни). Екологічні проблеми повітряного середовища України (територіальні особливості). Утворення та наявність відходів за регіонами України. Географічні аспекти забруднення оточуючого середовища в Україні.	практичне заняття	1	проф., д.геогр.н. Джаман В.О.	географії України та регіоналістики
14	Україна в геополітичному вимірі. Геополітична структура сучасного світу. Світовий порядок в геополітичному просторі. Глобальне управління. Сценарії світового розвитку. Концепції Фукуями, Хантігтона, Бжезінського, двополюсна концепція. Місце України на сучасній геополітичній карті світу. Основні вектори сучасної української геополітики. Україна в міжнародних організаціях.	самостійне опрацювання	2	доцент, д. геогр. н. Заячук М.Д.	географії України та регіоналістики
15	Україна в системі глобальних економічних відносин. Інклюзивний розвиток. ТНК в Україні, вплив на економіку держави. Географія зовнішньої торгівлі товарами, транспортних і туристичних послуг, іноземних інвестицій, науково-технічного співробітництва. Конкурентні переваги України на світових ринках сільськогосподарської продукції, рудної сировини, ринках металів. Місце України у світових рейтингах глобальної конкурентноздатності, легкості ведення бізнесу, розвитку людського потенціалу, економічної свободи, ефективності логістики, освіти, багатомірної бідності та ін. Вільні економічні зони в Україні	лекція, дискусія	2	доцент, д. геогр. н. Заячук М.Д., доцент, д.п.н. Чубрей О.С.	географії України та регіоналістики ; економічної географії та екологічного менеджменту

16	Сталий (збалансований) розвиток: поняття та індикатори. Декларація тисячоліття ООН. Реалізація концепції сталого розвитку в різних країнах: успіхи та прорахунки. Стратегія збалансованого розвитку України.	лекція	1	проф, д. геогр. н. Джаман В.О., доцент, д. геогр. н. Заячук М.Д.	географії України та регіоналістики
Всього за напрямом			10 (2 год. самостійна робота)		
Всього годин			30		

Модуль 2: «Польові фізико-географічні дослідження»

№ п/п	Тема	Форма проведення	Тривалість	Викладач	Кафедра
1	<p>Геоморфологічні дослідження.</p> <p>1. Вступна лекція, вивчення правил безпеки на рельєфі різного генезису, загальні прийоми та методи польових геоморфологічних досліджень.</p> <p>2. Розподіл завдань, опрацювання літератури та карт району дослідження</p> <p>2. Знайомство з геоморфологічною будовою району практики, його формами та процесами.</p> <p>3. Опис форм рельєфу на точках та вздовж маршрутів, опис відслонень, складання польових розрізів та чорнових карт і схем.</p> <p>4. Побудова геоморфологічних карт і схем, геолого-геоморфологічних профілів.</p>	Аудиторна робота та польові дослідження	6 год	Доцент Кирилюк С.М.	фізичної географії, геоморфології та палеогеографії
2	<p>Метеорологічні дослідження.</p> <p>1. Підготовчий період</p> <p>Вибір репрезентативної території між кліматичних спостережень .</p> <p>- Прив'язка до стаціонарних метеорологічних спостережень та космічного моніторингу</p> <p>- Методики спостережень за атмосферним тиском, температурою повітря та ґрунту, вологістю</p>	Аудиторна робота та польові дослідження	6 год	Доцент Холявчук Д.І.	фізичної географії, геоморфології та палеогеографії

	<p>повітря, опадами, характеристиками вітру, станом неба, хмарами, атмосферними опадами.</p> <p>2. <i>Польовий етап</i> - Проведення та фіксація польових метеорологічних спостережень - Відвідування опорних метеостанцій</p> <p>3. <i>Камеральний етап</i> - Статистична обробка та візуалізація метеорологічних спостережень - Робота з синоптичними картами</p>				
3.	<p>Геологічні дослідження</p> <p>1. <i>Підготовчий етап</i> Мета, зміст і завдання</p> <p>2. <i>Польовий етап</i> - Ознайомча екскурсія. Спостереження за раніше визначеним маршрутом. - Методика польових досліджень. Проведення геологічної зйомки четвертинних відкладів, опис відслонень, спостереження за геодинамічними процесами, шліхове опробування четвертинних відкладів. - Опис фізико-географічних умов території, її господарське використання. - Визначення (при можливості) техногенний ризик, що спричинений господарською діяльністю в геологічному середовищі. Встановлення місця порушення стану геологічного середовища. - Самостійна польова робота кожної бригади.</p> <p>3. <i>Камеральний етап</i> Обробка польових матеріалів, підготовка звіту</p>	Аудиторна робота та польові дослідження	6 год	Доцент Чернега П.І.	фізичної географії, геоморфології та палеогеографії

4	<p align="center">Гідрологічні дослідження</p> <p><i>1. Підготовчий етап</i></p> <p><i>2. Основний етап</i> Гідрометричні роботи Гідрографічний опис Особливості гідрографічного опису заплави ріки</p> <p><i>3. Заключний етап</i></p>	Аудиторна робота та польові дослідження	6 год	Асистент Костенюк Л.В.	Гідрометеорології та водних ресурсів
5	<p align="center">Грунтознавчі дослідження</p> <p><i>1. Підготовчий етап</i> <i>Мета, зміст і завдання</i> На передпольових заняттях висвітлюються завдання і програма, техніка безпеки, читається лекція про природні умови і основні типи ґрунтів району бази практики.</p> <p><i>2. Польовий етап</i> Ознайомча екскурсія (досліджується кілька видів місцевостей, їх окремі урочища та фації). Методика польових досліджень. Читається лекція про методику досліджень. Основні методи ґрунтових описів пов'язані з закладанням ґрунтових розрізів Опис ґрунтових розрізів на ключових ділянках. Опис різних відмін ґрунтів Самостійна польова робота кожної бригади</p> <p><i>3. Камеральний етап</i> Обробка польових матеріалів, підготовка звіту бригади.</p>	Аудиторна робота та польові дослідження		Доцент Проскурняк М.М.	
Всього годин			30		

**Модуль 3: «Позакласна та туристсько-краєзнавча робота
в закладах загальної середньої освіти»**

№ п/п	Тема	Форма проведення	Тривалість	Викладач	Кафедра
1	<p align="center">Географічне краєзнавство Природничий музей:</p> <p>Геолого-географічний відділ Знайомство із колекцією мінералів та петрографічних зразків зібрані з регіонів всієї земної кулі, а деякі позаземного походження, є багато унікальних зразків та самородків.</p> <p>Зоологічний відділ Знайомство із колекцією експонатів зоологічного відділу природничого музею.</p> <p>Аналіз дослідної, методичної, прсвітницької та фондової діяльності природничого музею</p> <p>Особливості відвідування музеїв дітьми з особливими потребами</p>	Практикум	6 год	Асист. Годзінська І.Л.	фізичної географії, геоморфології та палеогеографії
2	<p align="center">Екскурсійна діяльність</p> <p>Особливості проведення екскурсій з учнівською молоддю. Нормативно-правова база для організації шкільних екскурсій.</p> <p>Техніка безпеки під час проведення екскурсій.</p> <p>Практичне заняття з організації екскурсії для учнівської молоді.</p> <p>Особливості екскурсійної роботи з дітьми з особливими потребами.</p>	Практикум	6 год	Доцент Чубрей О.С. Доцент Паламарюк М.Ю.	економічної географії та екологічного менеджменту
3.	<p align="center">Турсичтько-спортивна діяльність</p> <p>Спортивне орієнтування. Орієнтування за допомогою компасу, карти, за місцевими предметами та ознаками природи. Визначення на карті точки свого місцезнаходження.</p> <p>Особливості туристсько-спортивної роботи з дітьми з особливими потребами</p>	Практикум	6 год	Доцент Бучко Ж.І.	соціальної географії та рекреаційного природокористування

4	Екологічне краєзнавство Краєзнавчі дослідження природи рідного краю. Заповідна справа в Україні. Наукові дослідження природи рідного краю. Природоохоронна діяльність. Знайомство із природоохоронними об'єктами Чернівецької області	Практикум	6 год	Доцент Чубрей О.С.	економічної географії та екологічного менеджменту
5	Формування світогляду з допомогою астрономічних спостережень Методика роботи вчителя під час астрономічних спостережень. Організація астрономічних спостережень із залученням учнів. Вироблення навичок в орієнтуванні серед астрономічних об'єктів Сонячної системи та вміння показувати їх на загальногеографічних картах Сонячної системи та планет.	Аудиторна робота та практична робота	6 год	Доцент Кирилюк С.М.	фізичної географії, геоморфології та палеогеографії
Всього годин			30		

Модуль 4: «Робота на місцевості з геодезичними приладами»

№ п/п	Тема	Форма проведення	Тривалість	Викладач	Кафедра
1	Підготовчий етап геодезичних досліджень. Постановка та формулювання завдань, визначення основної мети, кінцевого результату. Формування навчальних геодезичних бригад. Підготовка робочих зошитів, бланків, журналів та методичного забезпечення. . Видача, закріплення, підготовка та перевірка геодезичних приладів. Проведення рекогноситування місцевості. Відшукування, відновлення та закладка геодезичних пунктів	Аудиторна робота та польові дослідження	6 год	Доцент Дарчук К. В.	Геодезії, картографії та управління територіями

2	2. Теодолітне знімання Підготовка теодоліту та мірних стрічок. Прокладання теодолітного ходу. Складання схеми теодолітного ходу та Виконання теодолітного знімання полярним способом картки-кроків. Викреслювання абрису земельної ділянки. Обчислення та врівноваження теодолітного ходу.	Аудиторна робота та польові дослідження	6 год	Доцент Дарчук К. В.	Геодезії, картографії та управління територіями
3	Складання плану теодолітного ходу. Обчислення координат точок повороту земельної ділянки. Побудова плану земельної ділянки. Формування пояснювальної записки з теодолітного знімання та заповнення щоденника	Аудиторна робота та польові дослідження	6 год	Доцент Дарчук К. В.	Геодезії, картографії та управління територіями
4	3. Геометричне нівелювання Підготовка нівеліра та рейок. Прокладання нівелірного ходу. Складання пікетажної книжки, викреслювання схем нівелювання. Обчислення та врівноваження нівелірного ходу. Побудова профілю траси. Формування пояснювальної записки з геометричного нівелювання та заповнення щоденника	Аудиторна робота та польові дослідження	6 год	Доцент Заболтовська Н.В.	Кафедра географії географії України та регіоналістики
5	4. Тахеометричне знімання Підготовка тахеометра та мензули. Проведення тахеометричного знімання. Заповнення журналу тахеометричного знімання. Складання топографічного плану за результатами тахеометричного знімання. Проведення мензульного знімання. Заповнення журналу мензульного знімання та викреслювання топоплану. Формування пояснювальної записки з топографічного знімання. Створення результуючого звіту та дооформлення матеріалів	Аудиторна робота та польові дослідження	6 год	Доцент Заболтовська Н.В.	Кафедра географії географії України та регіоналістик и
Всього годин			30		

Модуль 5:

№ п/п	Тема	Форма проведення	Тривалість	Викладач	Кафедра
1	<p>Тема 1. Впровадження в процесі навчання географії елементів STEAM- освіти в умова НУШ.</p> <p>Навички XXI століття. STEM-компетентності. STEAM-освіта в процесі навчання географії</p>	Лекція	2 год	Доцент Чубрей О.С.	економічної географії та екологічного менеджменту
2	<p>Тема 2. Науково-методичні засади та практичні аспекти викладання географії та фінансової грамотності в умовах НУШ</p> <p>Вивчення предметів природничого циклу крізь призму результатів міжнародного дослідження якості освіти PISA-2018 та завдань Концепції розвитку природничо-математичної освіти (STEM-освіти).</p> <p>Роль курсів за вибором економічного профілю в системі нового Державного стандарту базової середньої освіти.</p> <p>Організація освітнього процесу з географії: теоретико-практичний аспект.</p> <p>Реалізація інноваційних напрямів географічної освіти</p>	Лекція	2 год	Доцент Чубрей О.С.	економічної географії та екологічного менеджменту

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться/ набуватимуться:

– загальні:

- *загально-навчальна* – здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями, інноваційними методичними підходами, сучасними системами, методиками, технологіями навчання;

- *дослідницько-праксеологічна* – здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, зокрема, в процесі професійно-педагогічної діяльності; приймати обґрунтовані рішення, працювати автономно;

- *комунікативна* – здатність спілкуватися державною мовою на офіційно-діловому рівні; володіти навичками нормативного літературного мовлення (його усною та писемною формою) в різних сферах комунікації. Здатність до розуміння чужих і продукування власних програм комунікативної поведінки, адекватних цілям, сферам, ситуаціям спілкування, активній взаємодії з іншими мовленнєвими суб'єктами. Уміння володіти різновидами стилів мовленнєвого спілкування в ситуаціях запобігання та врегулювання конфліктів;

- *громадянська* – здатність активно, відповідально та ефективно реалізовувати громадянські права й обов'язки з метою розвитку демократичного суспільства; застосовувати процедури й технології захисту власних інтересів, прав і свобод своїх та інших громадян; використовувати способи діяльності й моделі поведінки, що відповідають чинному законодавству України;

- *етична* – здатність діяти на основі принципів і норм етики, правил культури поведінки на основі загальнолюдських та національних цінностей, норм суспільної моралі; дотримуватися принципів педагогічної етики (професійної етики педагогічного працівника);

- *соціокультурна* – здатність застосовувати знання, пов'язані із соціальною структурою та національною специфікою суспільства, з особливостями соціальних ролей; здатність до орієнтування у соціальних ситуаціях, здатність діяти соціально відповідально та свідомо; спроможність ідентифікувати себе з цінностями професійного середовища; наявність професійної позиції вихователя. Здатність до цінування та поваги до різноманітності і мультикультурності; надання рівних можливостей вихованцям, толерантне ставлення до їхньої культурної спадщини, індивідуальних особливостей;

- *міжособистісної взаємодії* – здатність до ефективної міжособистісної взаємодії; володіння алгоритмами конструктивного вирішення педагогічних конфліктів; здатність працювати в команді, здатність до співпраці, групової та кооперативної діяльності; здатність бути критичним і самокритичним, наполегливим щодо поставлених завдань і взятих зобов'язань;

- *адаптивна* – здатність до адаптації в професійно-педагогічному середовищі та дії в нових ситуаціях, зокрема тих, що передбачають навчання, розвиток і виховання дітей раннього та дошкільного віку, спілкування з їхніми батьками, комунікації з адміністрацією закладу дошкільної освіти й колегами;

- *рефлексивна* – здатність ефективно та адекватно здійснювати рефлексивні процеси, що сприяє розвитку й саморозвитку вчителя, творчому підходу до організації освітнього процесу загальноосвітнього закладу. Здатність оцінювати результати педагогічних впливів та забезпечувати якість діяльності навчання, розвитку й виховання учнів загальноосвітніх закладів;

- *здоров'язбережувальна* – здатність ефективно вирішувати завдання щодо збереження і зміцнення здоров'я (фізичного, психічного, соціального та духовного) як власного, так і оточуючих; застосовувати знання, вміння, цінності та досвід практичної діяльності з питань культури здоров'я та здорового способу життя, готовність до здоров'язбережувальної діяльності в освітньому середовищі закладу дошкільної освіти, та створення психолого-педагогічних умов для формування здорового способу життя учнів загальноосвітніх навчальних закладів.

– **фахові:**

- *предметна* – здатність до застосування знань, умінь і навичок із циклу професійної підготовки, формування географічних знань, умінь та навичок;

- *психологічна* – здатність до розвитку суб'єктів освітнього процесу на основі знань та умінь про їхні вікові, індивідуальні особливості та соціальні чинники розвитку;

- *педагогічна* – здатність до проектування, організації, оцінювання, рефлексії та коригування освітнього процесу в загальноосвітньому закладі;

- *методична* – здатність ефективно діяти, розв'язуючи стандартні та проблемні методичні задачі; теоретична та практична готовність до проведення занять, що виявляється у сформованості системи дидактико-методичних знань і умінь із окремих розділів освітньої програми;

- *професійно-комунікативна* – здатність актуалізовувати та застосовувати комунікативні знання, навички, вміння, настанови, стратегії й тактики комунікативної поведінки, здобутий досвід комунікативної діяльності, а також індивідуально-психологічні якості особистості задля успішного здійснення в конкретних умовах педагогічної комунікативної діяльності з суб'єктами освітнього процесу, батьками, колегами;

- *емоційно-ціннісна* – здатність формувати ставлення до довкілля й людської діяльності, шляхом формування поглядів, переконань, ціннісних орієнтацій тощо;

- *географічне бачення світу* – вміння мислити просторово й комплексно, формувати регіональні образи та узагальнення, виявляти та аналізувати глобальні і регіональні процеси та явища;

- *інтерактивна та інформаційна* – вміння оперувати просторовою геоінформацією, здійснювати оцінку достовірності та на основі її аналізу формувати обгрунтовані висновки;

- *мотиваційні та когнітивні* – готовність до прояву предметних (географічних) компетентностей та формування досвіду прояву їх в стандартних і нестандартних ситуаціях, емоційно-вольової регуляції і результату прояву компетентностей.

Опис досягнутих результатів навчання

Після підвищення кваліфікації педагогічний працівник повинен

- знання особливостей реалізації компетентнісного підходу в системі географічної освіти, розуміння засад теорії і практики професійної підготовки вчителів географії, вміння застосовувати переваги міжпредметних зв'язків, організувати вивчення географії в загальноосвітньому закладі з урахуванням основоположних освітніх принципів;
- знання механізмів реалізації компонентів компетентнісної та професійної моделей у діяльності вчителя географії;
- вміння застосовувати картографічні та геоінформаційні компетенції під час роботи з топографічними і тематичними картами, геоінформаційними та навігаційними системами, електронними картами та картографічними Інтернет-джерелами;
- оволодіння знаннями навчального предмета й особливостями їх використання у навчальному процесі (гіпотези походження літосфери, теорії геопросторової організації та полюсів зростання; розуміння сучасної світової геополітики та засадничих основ сталого розвитку);
- оволодіння методикою та набуттям практичних навичок самостійного польового дослідження ґрунтів, опису чинників ґрунтоутворення, ведення відповідної документації; сформуванню вміння встановлювати закономірності географії ґрунтів;
- набуття навичок роботи з геодезичними приладами в польових умовах, опанування методикою топографо-геодезичних зйомок і оформлення їх документів;
- формування і розвиток знань та навичок щодо проведення гідрологічних вимірювань, спостережень і досліджень у різних умовах;
- здобуття навичок самостійного опису геологічних розрізів, визначення мінералогічного й петрографічного складу корінних порід та четвертинних відкладів, встановлення віку різних відкладів та пластів гірських порід.
- ознайомлення з методиками стаціонарних та польових метеоспостережень, набуття навичок найпростішого аналізу їх результатів.
- отримання уявлення про основні методи ведення польових геоморфологічних спостережень та здобуття навичок документування їхніх результатів, оволодіння методами складання польових схем та профілів, знайомство з сучасними геоморфологічними процесами, засвоєння методів польової діагностики рельєфу та відкладів, що його складають;
- оволодіння методикою позакласної та туристсько-краєзнавчої роботи в закладах загальної середньої освіти

Вартість послуг

Встановлення вартості платної послуги здійснюється на базі економічно обґрунтованих витрат, пов'язаних з її наданням відповідно до пункту 2 наказу Міністерства освіти і науки України, Міністерства економіки України, Міністерства фінансів України від 23.07.2010 року № 736/902/758.

Розмір плати за підвищення кваліфікації визначається на підставі її вартості. Калькуляційною одиницею є вартість отримання послуги однією фізичною особою за весь період її надання у повному обсязі. Вартість платної послуги затверджується та оголошується наказом ректора Університету.

Інформація про вартість послуг висвітлена на сайті Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича – <https://drive.google.com/file/d/1XMAydSKnuGRO6yebInjfAzMPoNDOWegM/view>

Місце надання послуги

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича,
вул. Коцюбинського, 2, корпус 6

Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації

Факт підвищення кваліфікації педагогічного працівника підтверджується свідоцтвом про проходження підвищення кваліфікації (Додаток А), яке розробляється Університетом, підписується ректором або уповноваженою ним особою – першим проректором.

Зміст свідоцтва про підвищення кваліфікації

Міністерство освіти та науки України
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Свідоцтво про підвищення кваліфікації
Серія _____ Номер _____ / _____ від «___» _____ 20__ р.

ПРИЗВИЩЕ, ІМ'Я, ПО БАТЬКОВІ

з «___» _____ 20__ року по «___» _____ 20__ року

підвищив (-ла) кваліфікацію в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (м. Чернівці, Україна) за програмою підвищення кваліфікації педагогічних працівників за спеціальністю 014.07 Середня освіта (географія)

Тема «Актуальні питання сучасної географічної освіти»

напрями: розвиток професійних компетентностей вчителів географії (знання навчального предмета, фахових методик, технологій тощо) – 10 год.; формування у здобувачів освіти спільних для ключових компетентностей умінь, визначених частиною першою статті 12 Закону України «Про освіту» – 10 год.; використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі – 10 год.

Загальний обсяг програми – 30 годин (1 кредит ЄКТС).
Форма підвищення кваліфікації – дистанційна.

Професійні можливості за результатами опанування програми

Опис досягнутих результатів навчання:

- знання особливостей реалізації компетентнісного підходу в системі географічної освіти, розуміння засад теорії і практики професійної підготовки вчителів географії, вміння застосовувати переваги міжпредметних зв'язків, організувати вивчення географії в загальноосвітньому закладі з урахуванням основоположних освітніх принципів;
- знання механізмів реалізації компонентів компетентнісної та професійної моделей у діяльності вчителя географії;
- вміння застосовувати картографічні та геоінформаційні компетенції під час роботи з топографічними і тематичними картами, геоінформаційними та навігаційними системами, електронними картами та картографічними Інтернет-джерелами;
- оволодіння знаннями навчального предмета й особливостями їх використання у навчальному процесі (гіпотези походження літосфери, теорії геопросторової організації та полюсів зростання; розуміння сучасної світової геополітики та засадничих основ сталого розвитку)

Перший проректор

Василь БАЛУХ